

Anmeldelser.

J. Fröh: *Geographie der Schweiz. Lieferung IV-V.* (18×26½ cm, talr. Illustr. og Kort). St. Gallen 1930. Fehrsche Buchhandlung.

De tre første Hefter af dette Værk er omtalt i Geogr. Tidsskr. Bd. 33 p. 219. Alt hvad der er sagt i Anmeldelsen af de tre første Hefter om Værkets Grundighed, Paalidelighed og Rigdom paa Stof, gælder ogsaa disse Hefter. Hefte IV fortsætter og afslutter Værkets første Bind, som behandler Landets Natur. Det begynder med en Oversigt over Reguleringsanlæg, udførte og projekterede ved Vandløb og Søer for at undgaa Oversvømmelser, forbedre Mulighederne for Sejlads og for at danne Reservoirer til Vanding og Kraftanlæg. Herefter kommer Bindets sidste Kapitel, som handler om Vegetationen og indledes med et lille Afsnit om Planterne som Indikatorer for Klimaet. Der findes her et interessant Kort over Tiden for Foraarsfænomenernes Indtræden i det nordøstlige Schweiz. Naturligvis indtræffer Foraarsfænomenerne tidligst i det forholdsvis lavtliggende Land ved Rhinen og senest oppe i Bjergene, men der er den interessante Undtagelse, at visse Føhndale, f. Eks. Eggen ved Vierwaldstättersøen, trods sin højere Beliggenhed er en Uge forud for de lavtliggende Egne ved Nordgrænsen. Derefter følger en Oversigt over de Vegetationsregioner, som betinges af den forskellige Højde, og en Tabel giver disses Højdegrænser i seks forskellige Egne af Landet. For de enkelte Regioner gives nu en indgaaende Skildring af disses klimatiske Ejendommeligheder, deres Vegetation og Flora samt Dyreverden. Et særligt Afsnit er helliget Skovgrænsen med Kort over Skovgrænsens og Snegrænsens Højde i Landets forskellige Egne. Herefter følger et Afsnit om Skovenes Rydning i tidligere Aarhundreder, om Skovdyrkning og Skovbeskyttelse, og endelig afsluttes Bindet med et Afsnit om Jagt og Fiskeri.

Hefte V danner Begyndelsen af andet Bind, som handler om den schweiziske Befolkning. Heftet begynder med en Oversigt over Befolknings- og Bebyggelsesforholdenes Udvikling fra de forhistoriske Tider, hvor man kun har Archæologiens Vidnesbyrd, og indtil Nutiden. Herunder gives en Oversigt over Raceforholdene, hvorefter man skal kunne skelne fire Racer. 20 % af Befolkningen har den alpine Races Karaktertræk, 12,8 % den mediterrane Races, 9,9 % den dinariske Races, 1,4 % den nordiske Races, mens Racekarakterne hos Resten er blandede. Resten af Heftet handler om Landbruget, som behandles meget indgaaende, dels Landbrugets historiske Udvikling, dels dets nuværende Standpunkt. Herunder omtales de betydelige Anlæg til kunstig Vanding i Vallis. Herpaa gennemgaas i det enkelte de forskellige Sider af Landbruget, først Dyrkningen af Korn, Bælgfrugter, Rodfrugter og Industriplanter, derpaa Havebruget, Frugtavl, Vinavl og Avl af Foderstoffer, hvorunder omtales de forskellige Former af Græsland med og uden Dyrkning, og endelig følger en Oversigt over de forskellige Driftssystemer, der betinges af Landets vekslende Natur.

For Studiet af Schweiz's Landbrug og Sammenligning mellem dette og andre Landbrugsformer er dette Værk et uundværligt Kildeskrift.

M. Vahl.

Hans Schrepfer: Finnland. Natur, Mensch, Landschaft. (23×16 cm, 141 S., 28 Afb., 10 Kort). Herder und Co. Freiburg im Breisgau 1929.

Som de fleste andre af „Udlændinge“ om nordiske Lande forfattede Skrifter er dette i alt væsentligt et Kompilationsarbejde. Det indeholder ikke meget nyt, men det er velskrevet, overskueligt og paalideligt. Arbejdet falder i 3 Dele, et Afsnit om Naturen, et andet om Mennesket og endelig en Gennemgang af de vigtigste Landskabstyper. Fremstillingen er let læselig og alligevel godt dokumenteret gennem ret indgaaende Litteraturstudier. Billedmaterialet kunde være bedre, og de medfølgende Kort er vel ganske instruktive, men de er meget groft tegnede og kunde have indeholdt adskilligt mere; Kortet med Aarsisothermerne burde være erstattet med to, et Sommer- og et Vinterkort. For nordiske Læsere er det naturligt at søge Oplysning om Finland i de foreliggende udførlige Haandbøger paa nordiske Sprog, men uden for Norden bør Schrepfers Bog finde mange Læsere.

Niels Nielsen.